

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2017

CONVOCATORIA: JUNIO 2017

Assignatura: GEOGRAFIA

Asignatura: *GEOGRAFÍA*

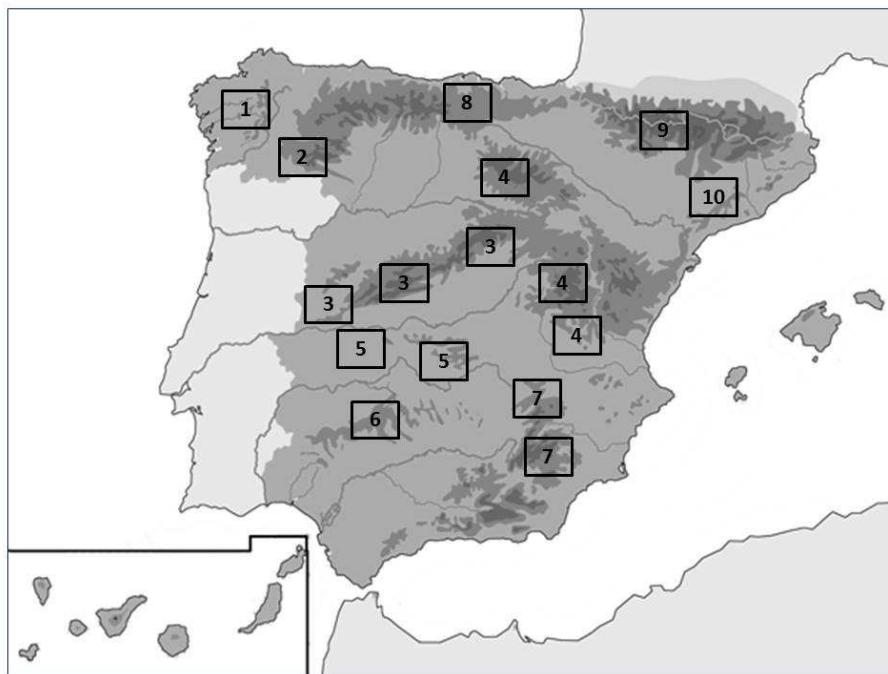
CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

EXERCICI 1

Qüestió 1a (2,5 punts)

L'alumne/a ha de localitzar en el mapa totes les serralades que tanquen les conques dels rius assenyalats. Per cada serralada que no estiga introduïda es restaran 0,5 punts; per cada serralada mal col·locada es restaran 0,5 punts; si en alguna apareix el topònim mal escrit, se li restaran també 0,5 per cada error. Si ho resol tot correctament, se li assignaran 2 punts. Les serralades que cal introduir són:

- Riu Miño: massís Galaicoportuguès (s'accepta qualsevol altra nomenclatura mentre siga correcta) (1), munts de Lleó (2).
- Riu Tajo: Sistema Central (3), Sistema Ibèric (4), munts de Toledo (5).
- Riu Guadiana: munts de Toledo (5), Sierra Morena (6), Serralades Bètiques (7).
- Riu Segura: Serralades Bètiques (7).
- Riu Xúquer: Serralades Bètiques (7) i Sistema Ibèric (4).
- Riu Ebre: Sistema Ibèric (4), Serralada Cantàbrica (8), Pirineus (9), Serralada Costanera Catalana (10)

Les **serralades alpines exteriors** són: Pirineus i Serralades Bètiques. Si l'alumne/a contesta correctament a aquesta qüestió se li assignen 0,5 punts.

El valor màxim d'aquesta qüestió és **de 2,5 punts i el mínim de 0**.

Qüestió 2a (2,5 punts)

L'alumne/a ha d'indicar que els principals factors són la grandària de la conca i també les condicions climàtiques d'aquesta. Com major conca, major cabal absolut, perquè rep un major volum d'aigua de precipitació. Exemples d'això poden ser l'Ebre enfront del Ter. Pot utilitzar qualsevol exemple, sempre que siga correcte. Les condicions climàtiques són l'altre gran factor que cal assenyalar: exemples poden ser el Nalón o el Miño (amb conques en àrees amb molt alta precipitació), amb valors molt superiors que conques més àmplies com el Xúquer o el Guadalquivir. Si l'alumne/a explica correctament els factors se li posen fins a 1,75 punts. Si ho exemplifica adequadament, se li sumen 0,75 punts més.

En aquesta pregunta, la correctora o corrector ha de valorar especialment la capacitat expositiva i la lògica amb què ho planteja. Si el text queda confús i poc clar, se li rebaixa la nota.

Qüestió 3a (2,5 punts)

Ebre: si l'alumne/a indica que el cabal absolut augmenta des de la capçalera cap a la desembocadura, se li assignen 0,5 punts. Si, a més, és capaç d'observar que el creixement del cabal no és continu, sinó que passada Miranda d'Ebre el cabal disminueix (això ho relaciona amb extraccions per al reg i amb el pas per una zona molt seca al centre de la vall de l'Ebre), i sobretot, que aigües avall, una vegada rep les aportacions dels rius pirinencs, el cabal augmenta de forma molt exagerada, se li atorguen 0,75 punts més.

Xúquer i Segura: l'alumne/a ha d'adonar-se que ací el cabal primer augmenta i després disminueix (en el cas del Xúquer), i que bàsicament es manté estable (0,5 punts). Això, ho ha de relacionar, en l'explicació, amb l'ús d'aigües per al reg en la conca baixa i amb les menors aportacions de les zones més seques una vegada ens allunyem de la capçalera (clima una mica més humit en la part alta) (0,75 punts).

En aquesta pregunta, la correctora o corrector ha de valorar especialment la capacitat expositiva i la lògica amb què ho planteja. Si el text queda confús i poc clar, se li rebaixa la nota.

Qüestió 4a (2,5 punts)

L'alumne/a ha d'especificar que es tracta del clima i del relleu (0,75 punts). Respecte al clima, ha d'assenyalar les precipitacions, tant del volum total com de la regularitat (o irregularitat), també si aquestes són en forma de pluja o neu (fins a 1 punt). Respecte al relleu i la topografia ha d'assenyalar la dimensió de la conca hidrogràfica i el seu pendent (0,75 punts). Pot exposar, així mateix, com l'acció humana pot alterar localment el règim fluvial (mitjançant obres hidràuliques, bàsicament). En aquesta pregunta, el corrector o correctora ha de valorar especialment la capacitat expositiva i la lògica amb què ho planteja. I pot millorar la nota encara deixant d'introduir algun dels punts exposats si el plantejament global és correcte.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2017	CONVOCATORIA: JUNIO 2017
Assignatura: GEOGRAFIA	Asignatura: GEOGRAFÍA

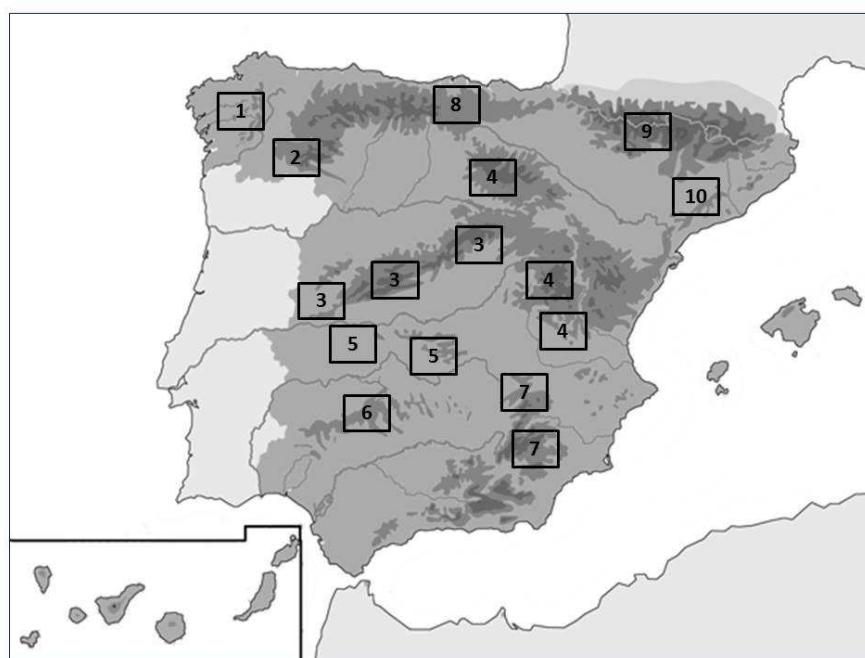
CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

EJERCICIO 1

Cuestión 1^a (2,5 puntos).

El alumno deberá localizar en el mapa todas las cordilleras que encierran las cuencas de los ríos señalados. Por cada cordillera que no esté introducida se restarán 0,5 puntos, por cada cordillera mal colocada se restarán 0,5 puntos, si en alguna aparece el topónimo mal escrito se le restarán también 0,5 por cada error. Si lo resuelve todo correctamente se le asignará 2 puntos. Las cordilleras a introducir son:

- Rio Miño: Macizo Galaico-Portugués (se aceptará cualquier otra nomenclatura mientras sea correcta) (1), Montes de León (2).
- Rio Tajo: Sistema Central (3), Sistema Ibérico (4), Montes de Toledo (5).
- Río Guadiana: Montes de Toledo (5), Sierra Morena (6), Cordilleras Béticas (7).
- Río Segura: Cordilleras Béticas (7).
- Río Júcar: Cordilleras Béticas (7) y Sistema Ibérico (4).
- Río Ebro: Sistema Ibérico (4), Cordillera Cantábrica (8), Pirineos (9), Cadena Costero-Catalana (10)

Las **cordilleras alpinas exteriores** son: Pirineos y Cordilleras Béticas. Si el alumno contesta correctamente a esta cuestión se le asignará 0,5 puntos.

El valor máximo de esta cuestión es de **2,5 puntos y el mínimo de 0**.

Cuestión 2^a (2,5 puntos).

El alumno ha de indicar que los principales factores son el tamaño de la cuenca y también las condiciones climáticas de la misma. A mayor cuenca, mayor caudal absoluto porque recibe un mayor volumen de agua precipitada. Ejemplos de ello, pueden ser el Ebro frente al Ter. Puede utilizar cualquier ejemplo siempre que sea correcto. Las condiciones climáticas son el otro gran factor a señalar: ejemplos pueden ser el Nalón o el Miño (con cuencas en áreas con muy alta precipitación) con valores mucho mayores a cuencas más amplias como el Júcar o el Guadalquivir. Si el alumno explica correctamente los factores se le puntuará con hasta 1,75 puntos. Si lo ejemplifica adecuadamente, se le sumarán otros 0,75 puntos.

En esta pregunta, el corrector valorará especialmente la capacidad expositiva y la lógica con que lo plantee. Si, el texto queda confuso y poco claro, se le rebajará la nota.

Cuestión 3^a (2,5 puntos).

Ebro: Si el alumno indica que el caudal absoluto aumenta desde la cabecera hacia la desembocadura se le asignará 0,5 puntos. Si, además, es capaz de observar que el crecimiento del caudal no es continuo, sino que pasado Miranda de Ebro el caudal disminuye y (esto lo relaciona con extracciones para riego y el paso por una zona muy seca en el centro del valle del Ebro), sobre todo, que aguas abajo, una vez recibe los aportes de los ríos pirenaicos, el caudal aumenta de forma muy exagerada, se le otorgará 0,75 puntos más.

Júcar y Segura: el alumno ha de darse cuenta que aquí el caudal primero aumenta y luego disminuye (en el caso del Júcar) y que básicamente se mantiene estable (0,5 puntos). Eso lo ha de relacionar, en la explicación con el uso de aguas para riego en la cuenca baja y con los menores aportes de las zonas más secas una vez nos alejamos de la cabecera (clima algo más húmedo en la parte alta) (0,75 puntos).

En esta pregunta, el corrector valorará especialmente la capacidad expositiva y la lógica con que lo plantee. Si, el texto queda confuso y poco claro, se le rebajará la nota.

Cuestión 4^a (2,5 puntos).

El alumno deberá especificar que se trata del clima y del relieve (0,75 puntos). Respecto al clima señalará las precipitaciones –tanto de su volumen total como de su regularidad (o irregularidad), también de si estas son en forma de lluvia o nieve (hasta 1 punto). Respecto al relieve y la topografía señalará la dimensión de la cuenca hidrográfica, su pendiente (0,75 puntos). Podrá exponer, asimismo, como la acción humana puede alterar localmente el régimen fluvial (mediante obras hidráulicas, básicamente). En esta pregunta, el corrector valorará especialmente la capacidad expositiva y la lógica con que lo plantee, pudiendo mejorar la nota aún si deja de introducir alguno de los extremos expuestos, si el planteamiento global es correcto.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2017	CONVOCATORIA: JUNIO 2017
Assignatura: GEOGRAFIA	Asignatura: <i>GEOGRAFÍA</i>

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

EXERCICI 2

Qüestió 1a (2,5 punts)

Les úniques dades necessàries per a la realització del gràfic són les del nombre de turistes per país o zona de residència. Amb aquestes s'ha de realitzar adequadament un gràfic de barres que incloga, almenys, els països citats en el quadre estadístic, encara que també s'admet la possibilitat de representar altres dades com “resta d'Europa” o “resta del món” (1 punt). S'ha d'incloure el títol, la llegenda i la font (0,75 punts). En el comentari es valorarà la capacitat de sintetitzar algunes idees bàsiques, com l'elevat nombre de turistes, la similitud entre els principals països d'arribada o qualsevol altre factor raonat que ajude a explicar el que reflecteix el gràfic. (0,75 punts).

Qüestió 2a (2,5 punts)

El mapa deixa palès el marcat predomini quant a l'oferta de places hoteleres de les províncies lligades al turisme de sol i platja (Balears, Canàries, Alacant, Costa del Sol, Catalunya...) o al turisme urbà de les grans capitals (Madrid i Barcelona); indicar-ho raonadament es valorarà amb 1,25 punts. En el costat contrari, la gran majoria del territori espanyol exerceix una atracció turística molt menor, lligada a motivacions diferents (turisme de neu, rural, cultural...) (0,75 punts). Indicar algun factor fonamentat més –com les infraestructures, la imatge exterior...– o establir exemples representatius de la desigual distribució del turisme a Espanya o de tipologies turístiques diferenciades pot incrementar la puntuació fins a 0,5 punts més. Es valora en cada cas la claredat expositiva i la solidesa de l'argumentació.

Qüestió 3a (2,5 punts)

La demanda estrangera procedeix majoritàriament dels països de l'Europa nord-occidental, és predominantment estival i en gran manera ve ací atreta per les zones de sol i platja, com pot comprovar-se comparant la gran demanda britànica o alemanya amb la menor demanda italiana, que compta amb zones de sol i platja comparables a les nostres, i procedeix molt majoritàriament de països de renda elevada (1,5 punts). La demanda també està influïda per aspectes com la proximitat al nostre país –predomini europeu occidental, importància dels països veïns...– (0,5 punts). Així mateix, la demanda més allunyada és menor, però també molt nombrosa i de despesa per turista més elevada, motivada per l'elevat poder adquisitiu (els EUA, el Japó...) i per una estada superior que ajude a compensar el major cost del viatge (0,5 punts). Si s'és capaç de definir correctament el concepte de demanda turística, poden compensar-se fins a 0,5 punts en alguna manca dels aspectes anterioris.

Qüestió 4a (2,5 punts)

Ha de destacar-se que el turisme és una activitat marcadament generadora tant d'ocupació directa com d'indirecta o induïda, és a dir, en si mateix (hotels, activitats d'oci...) i en els seus efectes sobre altres activitats, que incrementen la seu activitat (construcció, transport...) (1 punt). A més, el turisme aporta riquesa al país, amb l'alta participació en el PIB estatal o amb la capacitat per a compensar una balança comercial tradicionalment deficitària. També incrementa la construcció d'infraestructures de transports i serveis, o la rehabilitació de ciutats i monuments, col·laborant en la modernització del país i en la seu obertura a l'exterior (1 punt). Així mateix, el turisme produeix efectes negatius, com la saturació d'infraestructures, l'increment dels preus de l'habitatge i els productes, una ocupació estacional i a voltes precària... (0,5 punts). Ha de considerar-se l'estructuració de la resposta, la fonamentació dels factors aportats o els casos concrets a l'hora de considerar globalment la resposta, i compensar possibles manques en algun dels apartats.

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2017	CONVOCATORIA: JUNIO 2017
Assignatura: GEOGRAFIA	Asignatura: <i>GEOGRAFÍA</i>

CRITERIS DE CORRECCIÓ / CRITERIOS DE CORRECCIÓN

EJERCICIO 2

Cuestión 1^a (2,5 puntos)

Los únicos datos necesarios para la realización del gráfico son los del número de turistas por país o zona de residencia. Con ellos deberá realizarse adecuadamente un gráfico de barras que incluya, al menos, a los países citados en el cuadro estadístico, aunque también se admitirá la posibilidad de representar otros datos como “Resto de Europa” o “Resto del mundo” (1 punto). Se deberá incluir título, leyenda y fuente (0,75 puntos). En el comentario se valorará la capacidad de sintetizar algunas ideas básicas, como el elevado número de turistas, la similitud entre los principales países de llegada o cualquier otro factor razonado que ayude a explicar lo reflejado en el gráfico. (0,75 puntos).

Cuestión 2^a (2,5 puntos)

El mapa deja patente el marcado predominio en cuanto a oferta de plazas hoteleras de las provincias ligadas al turismo de sol y playa (Baleares, Canarias, Alicante, Costa del Sol, Cataluña...) o al turismo urbano de las grandes capitales (Madrid y Barcelona); indicarlo razonadamente se valorará con 1,25 puntos. En el lado contrario, la gran mayoría del territorio español ejerce una atracción turística mucho menor, ligada a motivaciones diferentes (turismo de nieve, rural, cultural...) (0,75 puntos). Indicar algún otro factor fundamentado –como las infraestructuras, la imagen exterior...– o establecer ejemplos representativos de la desigual distribución del turismo en España o de tipologías turísticas diferenciadas podrá incrementar hasta otros 0,5 puntos. Se valorará en cada caso la claridad expositiva y la solidez de la argumentación.

Cuestión 3^a (2,5 puntos)

La demanda extranjera procede en su mayoría de los países de la Europa noroccidental, es predominantemente estival y en gran medida viene atraída por las zonas de sol y playa -como puede comprobarse comparando la gran demanda británica o alemana con la menor demanda italiana, que cuenta con zonas de sol y playa comparables a las nuestras- y procede muy mayoritariamente de países de renta elevada (1,5 puntos). La demanda también está influida por aspectos como la cercanía a nuestro país –predominio europeo occidental, importancia de países

vecinos...- (0,5 puntos). Asimismo, la demanda más alejada es menor pero también muy numerosa y de gasto por turista más elevado, motivado por el elevado poder adquisitivo (EEUU, Japón...) y por una estancia superior que ayude a compensar el elevado gasto del viaje (0,5 puntos). Si se es capaz de definir correctamente el concepto de demanda turística, podrá compensarse hasta 0,5 puntos en alguna carencia en los aspectos anteriores.

Cuestión 4^a (2,5 puntos)

Deberá destacarse que el turismo es una actividad marcadamente generadora tanto de empleo directo como indirecto o inducido, es decir, en sí mismo (hoteles, actividades de ocio...) como en sus efectos sobre otras actividades que incrementan su actividad (construcción, transporte...) (1 punto). Además, el turismo aporta riqueza al país, con su alta participación en el PIB estatal o con su capacidad para compensar una balanza comercial tradicionalmente deficitaria También incrementa la construcción de infraestructuras de transportes y servicios o la rehabilitación de ciudades y monumentos, colaborando en la modernización del país y en su apertura al exterior (1 punto). Asimismo, el turismo produce efectos negativos, como la saturación de infraestructuras, el incremento de precios de vivienda y productos, un empleo estacional y a veces precario... (0,5 puntos). Debe considerarse la estructuración de la respuesta, la fundamentación de los factores aportados o los casos concretos a la hora de considerar globalmente la respuesta y compensar posibles carencias en alguno de los apartados.